

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt onsdag den 8. februar 2023

Sag 32/2022

Ankenævn for biler - bilklage.dk

(advokat Rune Derno)

mod

X ApS under konkurs

(advokat Jesper K. Fenger-Mieritz)

I tidligere instanser er afsagt kendelse af Fogedretten i Roskilde den 26. marts 2021 (FS 22-9028/2020) og af Østre Landsrets 23. afdeling den 24. juni 2021 (B-274-21).

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Poul Dahl Jensen, Michael Rekling og Jens Kruse Mikkelsen.

Påstande

Kærende, Ankenævn for biler - bilklage.dk, har nedlagt påstand om, at landsrettens kendelse ophæves, og sagen hjemvises til fornyet behandling ved fogedretten.

Indkærede, X ApS under konkurs, har ikke udtalt sig i anledning af kæren.

Sagsfremstilling

Den 26. juni 2020 traf Ankenævnet for biler – bilklage.dk afgørelse i en klagesag mod X ApS (nu under konkurs). Ankenævnet besluttede i den forbindelse, at X skulle betale 19.000 kr. ekskl. moms i omkostninger til ankenævnet.

I oktober 2020 indbragte Ankenævn for biler sagen for Fogedretten i Roskilde med anmodning om foretagelse af udlæg hos X.

Ved kendelse af 26. marts 2021 afviste fogedretten sagen, idet fogedretten fandt, at fordringen skal inddrives via restanceinddrivelsesmyndigheden (Gældsstyrelsen). Af fogedrettens begrundelse fremgår:

”Lovgrundlag

Efter forbrugerklagelovens § 6 jf. bekendtgørelse nr. 1151 af 30. september 2015 om godkendelse af private tvistløsningsorganer § 3, er Ankenævnet for biler godkendt som et privat tvistløsningsorgan.

I samme bekendtgørelsens § 27 hedder det:

”Et tvistløsningsorgan kan få godkendt gebyrer, som en erhvervsdrivende skal betale for behandling af sagen, hvis

1. forbrugeren får medhold i sin klage, eller
2. ...

Stk. 2. Gebyrerne fastsættes på baggrund af oplysninger fra tvistløsningsorganets estimerede gennemsnitlige udgifter til sagernes behandling.

Stk. 3. Der vil kunne opkræves højere beløb for erhvervsdrivende, der ikke løbende bidrager til tvistløsningsorganets drift.

Stk. 4. Hvis beløb fastsat i medfør af stk. 2 - 3, der ikke betales af den erhvervsdrivende, skal kunne inddrives efter gældsinddrivelseslovens §§ 10 og 11, jf. nr. 30 i lovens bilag 1, skal beløbene fastsættes som standardbeløb, som meddeles den erhvervsdrivende allerede ved sagens begyndelse.”

I bekendtgørelse nr. 1885 af 8. december 2020 om gebyrer ved godkendte private- eller ankenævn hedder det bl.a.;

”Ankenævn for biler

§ 9. De i medfør af vedtægterne for Ankenævn for biler i § 26 fastsatte gebyrer udgør følgende:

- 1) For erhvervsdrivende, der løbende bidrager til nævnets drift,
...
- 2) For erhvervsdrivende, der ikke løbende bidrager til nævnets drift, 19.000 kr. ekskl. moms, hvis forbrugeren får medhold, jf. stk. 1, nr. 1,...

Efter positivlisten i bilag 1 nr. 30 til den tidligere gældende gældsinddrivelseslov kunne bl.a.:

”Udgifter til en sags behandling ved et privat ankenævn, der er etableret ved lov,... inddrives ved lønindeholdelse eller udpantning efter lovens §§ 10-11”

Gældsinddrivelsesloven blev ændret i 2017 og i den forbindelse blev positivlisten i bilag 1 ændret til en negativliste, hvor alene »civilretlige fordringstyper« er anført som fordringer, for hvilke der ikke kan foretages lønindeholdelse eller udpantning. Denne

ændring vedrørte alene spørgsmålet om muligheden for at foretage lønindeholdelse og udpantning, og der er ifølge forarbejderne ikke med ændringen tilsigtet nogen indskrænkning af lovens anvendelsesområde.

I overensstemmelse hermed hedder det bl.a. i den nuværende gældsinddrivelseslov § 1, stk.1:

”Loven gælder for opkrævning og inddrivelse af fordringer med tillæg af renter, gebyrer og andre omkostninger, der opkræves eller inddrives af det offentlige, jf. dog §§ 1 a og 1 b. Skatteministeren kan fastsætte regler om, at loven desuden finder anvendelse på fordringer, der er fastsat ved lov eller i henhold til lov.”

Bemyndigelsen i 2 pkt. blev oprindelig indsat ved L 2008.1333 og er senest er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 188 af 9. marts 2020 om inddrivelse af gæld til det offentlige § 1, stk. 1, hvori det hedder:

”Lov om inddrivelse af gæld til det offentlige gælder for opkrævning og inddrivelse af fordringer med tillæg af renter, gebyrer og andre omkostninger, der opkræves eller inddrives af det offentlige, herunder private og udenlandske fordringer på underholdsbidrag, tilbagebetalingskrav fra A-kasser, fordringer på kontrolafgifter, ekspeditionsgebyrer og rejsekortfordringer fra jernbanevirksomheder, fordringer på gebyrer fra private klagenævn...”

Inddrivelse af gebyrer fastsat af et godkendt privat tvistløsningsorgan kan ikke sidestilles med inddrivelse af en privatretlig fordring og må fortsat anses for omfattet af gældsinddrivelsesloven. Disse krav skal derfor inddrives af restanceinddrivelsesmyndigheden, der udøver kreditorbeføjelserne, jf. gældsinddrivelseslovens § 3, stk. 1.

Med denne begrundelse afvises sagen fra fogedretten.”

Ved kendelse af 24. juni 2021 stadfæstede Østre Landsret fogedrettens afgørelse. Af landsrettens begrundelse fremgår bl.a.:

”Ankenævn for biler er et privat tvistløsningsorgan godkendt af erhvervsministeren i medfør af forbrugerklagelovens § 6.

Adgangen til at tvangsinddrive krav på betaling af gebyrer for nævnsbehandlingen i fogedretten skal søges i retsplejelovens § 478, stk. 2, hvorefter udlæg kan ske for krav, som i lovgivningen er tillagt udpantningsret. En sådan udpantningsret fremgår af gældsinddrivelseslovens § 11 som specificeret i lovens bilag 1. Udgifter til en sags behandling ved visse private ankenævn var forud for ændringen af gældsinddrivelsesloven i 2017 omfattet af ”positivlisten” i lovens bilag 1, nr. 30, og der var ikke med vedtagelsen af ”negativlisten” tilsigtet nogen indskrænkning af lovens anvendelsesområde.

Landsretten finder, at Ankenævn for biler ikke kan henregnes til begrebet ”det offentlige”, således som dette begreb er anvendt i gældsinddrivelseslovens § 1, stk. 1, 1. pkt., og er således ikke omfattet af loven i medfør af denne bestemmelse.

Gældsinddrivelsesloven gælder imidlertid tillige for opkrævning og inddrivelse af fordringer på gebyrer fra private klagenævn, jf. § 1, stk. 1, i gældsinddrivelsesbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 188 af 9. marts 2020 om inddrivelse af gæld til det offentlige).

Spørgsmålet er herefter, om det forhold, at Ankenævn for biler ikke er en del af ”det offentlige” efter gældsinddrivelseslovens § 1, stk. 1, 1. pkt., indebærer, at ankenævnet frit kan vælge mellem at inddrive krav på betaling af gebyrer for nævnsbehandlingen i fogedretten i medfør af retsplejelovens § 478, stk. 2, eller at overlade inddrivelsen af fordringen til restanceinddrivelsesmyndigheden (Gældsstyrelsen).

I den henseende bemærkes, at retsplejelovens § 478, stk. 2, ikke omtaler spørgsmålet om kompetencen til at fremsætte anmodning om udlæg for de fordringer, som i lovgivningen er tillagt udpantningsret. Idet der er tale om udpantningsret efter gældsinddrivelseslovens § 11, må det bero på reglerne i gældsinddrivelsesloven.

Efter gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 1, forestår restanceinddrivelsesmyndigheden inddrivelse af fordringer, jf. lovens § 1, stk. 1 og 2. Efter lovens § 2, stk. 3, overdrages fordringer til restanceinddrivelsesmyndigheden, når betalingsfristen er overskredet og sædvanlig rykkerprocedure forgæves er gennemført. Videre fremgår det af lovens § 3, stk. 1, at restanceinddrivelsesmyndigheden overtager kreditorbeføjelserne.

Landsretten finder på den baggrund, at gældsinddrivelsesloven fastlægger en obligatorisk inddrivelsesordning for de fordringer, der er omfattet af loven. Som følge af henvisningen i lovens § 2, stk. 1, til § 1, stk. 1, omfatter denne ordning også fordringer, der i kraft af bemyndigelsesbestemmelsen i lovens § 1, stk. 1, 2. pkt., er bragt ind under lovens anvendelsesområde og dermed også fordringer på gebyrer fra private klagenævn, jf. gældsinddrivelsesbekendtgørelsens § 1, stk. 1. Sådanne krav skal derfor inddrives af restanceinddrivelsesmyndigheden, der udøver kreditorbeføjelserne.

Landsretten stadfæster derfor fogedrettens afgørelse.”

Anbringender

Ankenævn for biler har anført navnlig, at ankenævnet har valgfrihed i forhold til, om inddrivelse af krav på gebyrer skal ske via restanceinddrivelsesmyndigheden, eller om ankenævnet selv ønsker at forestå inddrivelsen via fogedretten.

Ankenævn for biler er ikke omfattet af begrebet ”det offentlige” i gældsinddrivelseslovens § 1, stk. 1, 1. pkt., jf. bl.a. UfR 2020.266 H og UfR 2020.520 Ø.

Ankenævnet har, ligesom andre private klagenævn, mulighed for at overdrage sine fordringer til inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden (Gældsstyrelsen), jf. gældsinddrivelsesbekendtgørelsens § 1, stk. 1, som er udstedt i medfør af gældsinddrivelseslovens § 1, stk. 1, 2. pkt., hvorefter skatteministeren kan fastsætte regler om, at loven desuden finder anvendelse på fordringer, der er fastsat ved lov eller i henhold til lov. Ankenævnet er dog ikke forpligtet til at overdrage sine fordringer.

I forarbejderne til gældsinddrivelseslovens bemyndigelsesbestemmelse i § 1, stk. 1, 2. pkt., er det flere steder anført, at fordringstypen kan inddrives af restanceinddrivelsesmyndigheden. Anvendelsen af ordet ”kan” understreger, at private nævn ikke har pligt til at anvende gældsinddrivelseslovens ordning, og at Ankenævn for biler dermed ikke er afskåret fra selv at forestå inddrivelsen ved domstolene i medfør af retsplejelovens almindelige regler. Lovgiver har således bevidst valgt at anvende ordet ”kan” i modsætning til ordet ”skal”, der anvendes samme sted i forarbejderne for så vidt angår udenlandske krav.

Det fremgår ligeledes af vejledning for godkendelse af private tvistløsningsorganer fra august 2018, at der er tale om en mulighed for inddrivelse gennem restanceinddrivelsesmyndigheden. Det er således ikke formålet med bemyndigelsesbestemmelsen, at ministeren kan fastsætte regler, som tvinger private nævn til i alle tilfælde at inddrive krav via restanceinddrivelsesmyndigheden, som de seneste mange år har været og stadig er særdeles udfordret i forhold til at forestå en effektiv inddrivelse på vegne af fordringshaverne.

Det er således kun, hvis Ankenævn for biler anmoder restanceinddrivelsesmyndigheden om bistand til inddrivelse af fordringen, at fordringen bliver til ”en fordring, der opkræves eller inddrives af det offentlige”. Såfremt ankenævnet ikke vælger at overdrage fordringen til inddrivelse, besidder ankenævnet selvsagt fortsat kreditorbeføjelserne for sine fordringer, og ankenævnet kan i den forbindelse vælge at forestå inddrivelsen på egen hånd. Fordringen er i dette tilfælde ikke en fordring, der opkræves eller inddrives af det offentlige. Dette i modsætning til, hvad der gælder for de offentlige fordringshavere, hvis fordringer i alle tilfælde er fordringer, der opkræves og inddrives af det offentlige, hvilket typisk også vil fremgå af særlovgivningen.

Det bemærkes i øvrigt, at Ankenævn for biler som privat klagenævn er mere økonomisk afhængig af en effektiv inddrivelse, end offentlige myndigheder typisk vil være, hvilket er en del af baggrunden for, at ankenævnet ikke ønsker at overdrage fordringer til inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, selv om det i visse tilfælde er muligt. Ankenævnet ønsker således i stedet for selv at forestå inddrivelse via fogedretterne, og fogedretterne kan foretage udlæg for kravene i medfør af retsplejelovens § 478, stk. 2.

Det har i den forbindelse ikke betydning, om udpantningsretten følger af gældsinddrivelsesloven eller af anden lovgivning. Det væsentlige i den forbindelse er alene, at der er en tilstrækkelig høj grad af sikkerhed for, at kravet består til, at man i lovgivningen har valgt at tillægge fordringstypen udpantningsret. Udpantningsretten følger således fordringen, og ikke personen eller myndigheden, som anmoder om udlægget. Ankenævnet kan derfor anmode fogedretten om at foretage udlæg for fordringen.

Til støtte for, at Ankenævn for biler har valgfrihed og således kan forestå inddrivelsen via fogedretten, henvises endvidere til den betydelige og langvarige retspraksis hos fogedretten med privatretlig inddrivelse for ankenævnet. Således har Ankenævnet, siden dets godkendelse ved erhvervsministeren i november 2012, problemfrit forestået inddrivelse af disse fordringer, uden at der fra domstolenes side er rejst spørgsmål om, at kravet skal inddrives af restanceinddrivelsesmyndigheden i henhold til gældsinddrivelsesloven.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagen angår, om fogedretten med rette har afvist Ankenævnet for bilers anmodning om inddrivelse af ankenævnets krav på et sagsomkostningsbeløb (gebyr) hos X ApS (nu under konkurs). Landsretten har stadfæstet fogedrettens kendelse.

Af de grunde, som landsretten har anført, stadfæster Højesteret kendelsen.

Thi bestemmes:

Landsrettens kendelse stadfæstes.

Ingen af parterne skal betale sagsomkostninger for landsret eller Højesteret til den anden part.